

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان

دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی پرستاری مراقبت ویژه

شناسنامه درس Course Syllabus

عنوان درس: کارآموزی پسران واحد بهداشت مادر و نوزاد (اورژانس) شماره درس: ۵۱۵۲۳۲۰

نوع و تعداد واحد: کارآموزی یک واحد دروس پیش نیاز:

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): کارشناسی پرستاری ترم ۴ نیمسال تحصیلی: دوم ۱۴۰۵-۱۴۰۴

زمان کارآموزی شنبه تا دوشنبه ۷:۳۰ الی ۱۲:۳۰ محل کارآموزی: بخش اورژانس بیمارستان

الزهرا، بیمارستان کاشانی

مسئول درس: زهرا رفیعی

زمان حضور در دفتر کار: سه شنبه ها ۸-۱۰

شماره تماس: 09134207290

Email: zrafiei@nm.muiac.ir

شرح درس:

کاربرد هنر و دانش پرستاری و سایر علوم انسانی دانشجویان را به شناخت و حل مشکلات بالفعل و بالقوه سلامتی و بهبود وضعیت سلامت هدایت می کند. آشنایی با مفاهیم و روش های علمی و عملی مطرح شده در فوریت ها، چگونگی بررسی نیازهای مددجویان در مواقع اورژانس، اتخاذ تصمیمات مقتضی و مناسب به هنگام مراقبت فوری و درمان در سوانح و حوادث، به کارگیری دانش و مهارت لازم جهت حفظ حیات مددجو و پیشگیری از صدمات ثانویه به گونه ای که قادر به ارائه مراقبت در قبل و حین بستری در بیمارستان از فرد مبتلا باشد، از پایه های مهم مراقبتهای پرستاری است. این کارآموزی به دانشجویان کمک خواهد کرد تا کلیه مفاهیم اساسی در مراقبتهای اورژانسی را بشناسد و بر اساس این دانسته ها و مهارتهای کسب شده بتواند در شرایط اضطرار و بحرانی مراقبتهای اورژانسی را انجام دهد.

هدف کلی:

فراهم ساختن امکان کسب تجربه بالینی برای دانشجویان در محیط اورژانس و انواع بیماران مراجعه کننده به این بخش، مهارتهای ارتباطی خاص در اورژانس، نحوه انجام اقدامات به صورت تیمی در شرایط اضطرار و اورژانس، اقدامات و مراقبتهای اورژانسی، پروسیجرها است.

اهداف رفتاری:

انتظار می‌رود دانشجوی در پایان کارآموزی:

۱. نگرش‌ها و باورها
    - در مراقبت از بیماران اورژانسی همدلی، شفقت و احترام به کرامت انسانی بیماران و همراهان را نشان دهد.
    - تعهد به ایمنی و بهزیستی مددجو را در شرایط بحرانی رعایت کند.
  ۲. حرفه‌ای‌گرایی
    - اصول اخلاق حرفه‌ای، قوانین و آیین‌نامه‌های آموزشی و بالینی را رعایت نماید.
    - در تمام اقدامات مراقبتی مسئولیت‌پذیری فردی و پایبندی به استانداردهای حرفه‌ای را نشان دهد.
  ۳. مهارت‌های ارتباطی و بین‌فردی
    - با بیماران، خانواده‌ها، استاد، پرستاران و سایر اعضای تیم درمانی ارتباط مؤثر و محترمانه برقرار کند.
    - در شرایط بحرانی توانایی کار گروهی و همکاری سازنده با تیم درمانی را داشته باشد.
  ۴. عملکرد مبتنی بر شواهد
    - مراقبت‌های پرستاری اورژانسی را بر اساس دستورالعمل‌ها و شواهد علمی به‌روز اجرا نماید.
    - توانایی جستجو، تحلیل و به‌کارگیری منابع علمی و مقالات مرتبط با مراقبت‌های اورژانس را نشان دهد.
  ۵. رهبری و مدیریت
    - در مدیریت منابع بخش اورژانس (وسایل، داروها و زمان) مشارکت فعال داشته باشد.
    - توانایی هدایت تیم پرستاری در فعالیتهای گروهی و اولویت‌بندی مراقبت‌ها در شرایط بحرانی را کسب نماید.
- همچنین در پایان کارآموزی انتظار می‌رود که دانشجوی با مهارت و استقلال بیشتری بتواند:
۱. قوانین و مقررات مربوط به آموزشی دانشکده، بخش مربوطه و پوشش حرفه‌ای را رعایت نماید
  ۲. در برقراری ارتباط با استاد، سایر فراگیران، کادر بخش و بیماران اصول ارتباط صحیح و اخلاق حرفه‌ای را رعایت کند.
  ۳. مسئولیتها و وظایف خود را در قبال استاد، کادر بخش و بیماران انجام دهد.
  ۴. اهمیت برقراری ارتباط مناسب با بیمار و همراهان در شرایط بحرانی را دانسته، و با به کار بردن آنها به کرامت انسانی آنان را حفظ نماید.
  ۵. بررسی و شناخت سریع مددجو را به نحو مطلوب در شرایط بحرانی و اورژانس انجام دهد.
  ۶. با تکمیل بررسی و شناخت و معاینه فیزیکی بیمار، تشخیص پرستاری و برنامه‌ی مراقبتی متناسب با زمان بستری بیمار اورژانس تدوین نماید.
  ۷. نیازهای آموزشی بیماران و همراهان در موقعیت اورژانسی را بررسی و برنامه‌ی آموزشی مناسب آن تدوین نماید.
  ۸. راه حل ایمنی بیمار (شناسایی صحیح بیمار، اقدامات دارویی صحیح و...) را در موقعیتهای مراقبتی انجام دهد.
  ۹. اصول احتیاطات استاندارد و بهداشت دست، تفکیک پسماند و بهداشت محیط را به درستی انجام دهد.
  ۱۰. برای پیشگیری از وقایع تهدید کننده ایمنی بیمار از جمله سقوط بیمار در بخش اورژانس برنامه ریزی مراقبتی انجام دهد.

۱۱. مفهوم تریاژESI را بداند و در شرایط اضطراری مددجویان را بر حسب اولویت های مراقبتی طبقه بندی کند.
۱۲. - دستگاه ها و تجهیزات موجود در بخش را بشناسد و در صورت نیاز به نحو صحیح استفاده کند.
۱۳. انواع آمادگیهای قبل و بعد از روشهای تشخیصی در اورژانس را برای بیمار و همراه آموزش دهد.
۱۴. انواع نمونه گیری هماتولوژی، سرولوژی، پاتولوژی در بخش اورژانس را تحت نظارت و با رعایت احتیاطات استاندارد انجام دهد
۱۵. نحوه ی تفسیر نتایج پاراکلینیک و تجمیع آنها را با شرایط کلینیک بیمار را بیان کند.
۱۶. داروهای ترالی احیا، داروهای یخچالی، داروهای اتاق درمان و نحوه مصرف آنان را بداند.
۱۷. انواع اختلالات متابولیک از جمله اختلالات الکترولیتی و اختلالات اسید و باز را بشناسد.
۱۸. انواع سرم و اهمیت مایع درمانی در شرایط اورژانس را شناخته و به طور صحیح به کار برد.
۱۹. اصول مراقبت در بیماریهای اورژانس، مدیریت خونریزی و پروسیجرهای لازم(کنترل علائم حیاتی و مانیتورینگ بیمار، بخیه، آتل بندی، گچ گیری و سونداژ، تعبیه NGT، گاوژ و لاواژ، کنترل I/O، اکسیژن رسانی، مراقبت از چست تیوب،) را تحت نظارت انجام دهد.
۲۰. اصول مراقبتی حین روش های حمل و انتقال بیمار را تحت نظارت انجام دهد.
۲۱. نحوه ی احیای پایه و پیشرفته را بیان نماید و در صورت وقوع عملیات احیا با نظارت استاد و کادر بخش، مشارکت نماید.

شیوه کارآموزی:

روز اول اهداف کارآموزی، طرح درس عملی و فرمهای ارزشیابی را به دانشجویان ارائه و شرایط مراقبت در این محیط را تشریح نموده در روزهای بعد دانشجویان بر اساس طرح درس و اهداف رفتاری آموزشی، در فرایندهای مراقبت از بیماران مشارکت می کنند.

بر اساس صلاحدید استاد، برای مباحث مراقبتی محیط اورژانس یک پیش آزمون (تئوری و یا عملی) طراحی گردیده و در پایان کارآموزی نیز پس آزمون اخذ می شود.

وسایل کمک آموزشی: بر اساس شرایط موجود در بخش اورژانس از فضای کلاس درس یا تجهیزات موجود و همچنین فیلم (در مورد پروسیجرها) برای آموزش استفاده شود.

الگوی ایفای نقش

این روش برای انجام پروسیجرها و در صورت پایدار بودن وضعیت بیمار قابلیت انجام دارد. در این روش مربی در انجام پروسیجرهای مراقبتی برای بیماران اقدامات و گامهای مربوطه را به صورت مرحله ای با ذکر توضیحات انجام می دهد. سپس همان پروسیجر در دفعات بعدی توسط دانشجو با نظارت استاد انجام می شود. برای انجام پروسیجرهایی که کمتر تکرار می شوند یا بیمار در آن شرایط استیبل نیست، استاد با فراهم کردن محیط شبیه سازی شده و در بخش به آموزش با این تکنیک می پردازد. به این صورت با استفاده از وسایل موجود اعم از مولاژ و ست و وسایل واقعی موارد مربوطه را توضیح می دهد. در تمام تمرینهای عملی جهت نظارت و رفع اشکال بنا بر نظر دانشجویان حضور خواهد داشت. سپس، دانشجو شخصا به انجام تمام مراحل پروسیجر را به صورت نمایشی انجام و سپس در حضور استاد و تحت نظارت ایشان روی بیمار انجام می دهد.

تکنیک دقت و سرعت:

در این روش پس از انجام درست پروسیجرها با استفاده از تکنیک نمایشی، از دانشجویان خواسته می شود تا همان پروسیجر را در روزهای بعدی بر اساس زمان گرفته شده توسط استاد انجام دهد. بدین صورت زمان لازم برای آماده نمودن فرایند و همچنین انجام فرایند توسط استاد گرفته شده و در همان زمان به دانشجو بازخورد داده می شود.

پس از انجام پروسیجرها با استفاده از این دو تکنیک ، ارزشیابی به صورت ارزشیابی همزمان توسط دانشجو، همگروهی و استاد انجام خواهد شد.

روش حل مسئله:

در این روش بر اساس موقعیتهای بالینی در محیط اورژانس فراگیران به ریشه یابی و جمع آوری اطلاعات پرداخته، برنامه ی مراقبتی طراحی می نمایند و پس از تکمیل اطلاعات، به صورت بحث گروهی و تعاملی هر یک به بیان مطالب جمع آوری شده و تحلیلهای خود می پردازند، در پایان نتیجه گیری نهایی و بازخوردهای لازم توسط استاد ارائه می شود.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ارزشیابی عملکرد

تمام کارآموزان از روز اول تحت آموزش و نظارت دقیق استاد قرار خواهند گرفت. تمام فعالیت ها و رفتارهای دانشجو در طول دوره کارآموزی در ارزشیابی پایان دوره مد نظر قرار خواهد گرفت. مقیاس ارزشیابی برای استاد مقیاس سه قسمتی زیر می باشد:

مقیاس ارزشیابی	تعریف
کاملاً رضایت بخش	رفتار مورد ارزشیابی همیشه در دانشجو مشاهده شده است.
تاحدودی رضایت بخش	رفتار مورد ارزشیابی گاهی اوقات در دانشجو دیده می شود
غیر رضایت بخش	رفتار مورد ارزشیابی به ندرت یا هیچگاه در دانشجو دیده نمی شود.

بر اساس ارزشیابی طراحی شده در لاگ بوک و مبتنی بر اهداف رفتاری انجام می شود. در صورت صلاحدید اساتید می توانند بدو ورود پیش آزمون طراحی و درطول دوره به صورت ارزشیابی تکوینی (تئوری و عملی) انجام دهند

سیاستها و قوانین در کارآموزی:

در صورت تاخیر بیش از حد(حداکثر تا ۱۱ دقیقه) استاد می تواند از حضور دانشجو در محل کارآموزی جلوگیری کند و دانشجو را به مدیر گروه ارجاع دهد و آن روز غیبت محسوب می شود. در صورت غیبت غیر مجاز بیش از ۱/۱۱ ، نمره کارآموزی صفر خواهد بود. در صورت غیبت مجاز بیش از ۱/۱۱ ، نمره کارآموزی صفر خواهد بود. گواهی پزشکی با تأیید پزشک معتمد، فوت نزدیکان درجه یک، غیبت با هماهنگی (موافقت مدیر گروه و استاد) از موارد غیبت مجاز محسوب می شود.

در صورت غیبت مجاز کمتر از ۱/۱۱ ، کارآموزی جبرانی معادل زمان غیبت انجام شود. در صورت غیبت غیر مجاز کمتر از ۱/۱۱ علاوه بر جبران دوبرابر آن به ازای هر روز غیبت یک نمره ارزشیابی کسر خواهد شد.

منابع:

نیک روان مفرد ملاحظت، کتاب جامع فوریتهای پرستاری. ۱۴۰۰. تهران: انتشارات نور دانش. چاپ سوم
غفاری فاطمه و شمسعلی نیا عباس. پرستاری فوریتها و حوادث غیر مترقبه با تاکید بر تریاژ. تهران: انتشارات بشری. چاپ دوم ۱۳۹۵
نیک روان مفرد ملاحظت، آتش زاده فروزان، زهری انبوهی سیما. اداره مصدوم دچار تروما. تهران: انتشارات نور دانش. چاپ سوم ۱۳۹۶

راهنمای اجرای مهارت‌های بالینی، ۱۳۹۰، تألیف جمعی از اساتید دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

Online Data Bases: <https://nurseslabs.com/>

اهداف رفتاری مورد انتظار در بخش اورژانس

تاریخ	اهداف رفتاری
روز اول	قوانین بخش را در طول دوره اجرا نماید ساختار فیزیکی و تجهیزات بخش را یاد گرفته و در طول دوره براحتی به وسایل دسترسی داشته باشد.
روز دوم	نحوه پذیرش و ادمیت بیماران اورژانس همراه با حفظ کرامت بیمار را بیاموزد. مفهوم تریاژESI را بداند و در شرایط اضطراری مددجویان را بر حسب اولویت های مراقبتی طبقه بندی کند.
روز سوم	با نحوه تعیین تکلیف، تکمیل بررسی و شناخت و معاینه فیزیکی بیمار، تریاژ و انتقال بیماران آشنا گردد و تشخیص پرستاری و برنامه ی مراقبتی متناسب با زمان بستری بیمار اورژانس تدوین نماید. نیازهای آموزشی بیماران و همراهان در موقعیت اورژانسی را بررسی و برنامه ی آموزشی مناسب آن تدوین نماید.
روز چهارم	۹ راه حل ایمنی بیمار(شناسایی صحیح بیمار، اقدامات دارویی صحیح و...) را در موقعیتهای مراقبتی انجام دهد. اصول احتیاطات استاندارد و بهداشت دست، تفکیک پسماند و بهداشت محیط را به درستی انجام دهد. برای پیشگیری از وقایع تهدید کننده ایمنی بیمار از جمله سقوط بیمار در بخش اورژانس برنامه ریزی مراقبتی انجام دهد. با آزمایشات و نمونه گیری در بخش اورژانس آشنا شود.
روز پنجم	عملیات احیا قلبی و ریوی را به صورت نمادین انجام دهد. داروهای ترالی احیا داروهای یخچالی، داروهای اتاق درمان و نحوه مصرف آنان را بداند. نحوه ی احیای پایه و پیشرفته را بیان نماید و در صورت وقوع عملیات احیا با نظارت استاد و کادر بخش، مشارکت نماید.
روز ششم	انواع آمادگیهای قبل و بعد از روشهای تشخیصی در اورژانس را برای بیمار و همراه آموزش دهد. نحوه ی تفسیر نتایج پاراکلینیک و تجمیع آنها را با شرایط کلینیک بیمار را بیان کند.
روز هفتم	با داروهای بخش اورژانس آشنا شود. کاربرد سرمهای موجود در بخش، محاسبات مایع درمانی و کنترل I/O بداند و تحت نظارت استاد برای بیمار انجام دهد.
روز هشتم	اصول مراقبت در بیماریه‌های اورژانس، مدیریت خونریزی و پروسیجرهای لازم(کنترل علائم حیاتی و مانیتورینگ بیمار، بخیه، آتل بندی، گچ گیری و سونداژ، تعبیه NGT، گاوژ و لاواژ، کنترل I/O، اکسیژن رسانی، مراقبت از چست تیوب،) را تحت نظارت انجام دهد.
روز نهم	اصول کلی و فرایند پرستاری در فوریتها را بیان کند.
روز دهم	ارزشیابی پایان دوره دانشجویان در مراقبتهای پرستاری اورژانس

*تبصره: جدول زمانبندی فوق به عنوان راهنما می تواند کمک کننده باشد اما با توجه به ماهیت غیر قابل پیش بینی بودن موقعیتها در اورژانس ، تنظیم سرفصل برای هر جلسه ی کارآموزی با نظر استاد مربوطه می باشد.